

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/66/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319202335
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2319202335.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrea Dudášová a sudkýň JUDr. Ľubica Spálová a JUDr. Dominika Horváthová, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, adresa C. D. XXXX/X, E., právne zastúpený: VESTENICKÁ & BD advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 50 217 020, so sídlom Ševčenkova 5, Bratislava, proti žalovanému: A. F., nar. XX.XX.XXXX, adresa A. XXX, A. G., právne zastúpený advokátom: JUDr. Róbert Fatura, so sídlom Centrum 18/23, Považská Bystrica, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 24. februára 2022, č.k. 15C/22/2019-194, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvoinštančný súd výrokom I. určil, že kúpna zmluva zo dňa 25.03.2019 uzatvorená H. I., nar. XX.XX.XXXX, trvalé bytom: A. XXX/XX, A. J. ako predávajúcim a žalovaným ako kupujúcim, ktorej predmetom bol prevod vlastníckeho práva o veľkosti 1/1 k nehnuteľnostiam vedených Okresným úradom Galanta, katastrálnym odborom, nachádzajúcich sa v katastrálnom území A. J., obec A. J., okres Galanta, zapísaných na liste vlastníctva č. XXX, a to stavba - rodinný dom, so súpisným č. XXX, postavená na parcele č. 1503/278, pozemok, parcela registra „C“, parcelné č. 1503/225, druh pozemku: záhrada, o výmere 420 m² a pozemok, parcela registra „C“, parcelné č. 1503/278, druh pozemku: zastavaná plocha a nádvorie, o výmere 192 m², ktorej vklad povolil Okresný úrad Galanta, katastrálny odbor dňa 04.04.2019 pod č. V 1322/19, je voči žalobcovi právne neúčinná a výrokom II žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100%.

Rozhodnutie súd odôvodnil právne na základe aplikácie ust. § 42a ods. 1 a 2 zák. č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 255 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

Na základe výsledkov vykonaného dokazovania súd prvej inštancie dospel k skutkovým zisteniam, že dňa 25.2.2018 uzavrel žalobca ako veriteľ so svedkom H. I. Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalobca H. I. ako dlžníkovi bezúročnú pôžičku vo výške 20.000,- eur (ďalej len „Zmluva o pôžičke“). Splatnosť tejto pôžičky bola dohodnutá do 15.6.2018, pričom v dohodnutej lehote splatnosti H. I. žalobcovi túto pôžičku nevrátil. H. I. bol v čase uzatvárania pôžičky vlastníkom nehnuteľností, ktoré sú zapísané na LV č. XXX pre kat. úz. A. J. ako stavba - rodinný dom so s.č. XXX, postavený na parc. reg. „C“ č. 1503/278, parc. reg. „C“ č. 1503/225 - záhrada o výmere 420 m² a parc. reg. „C“ č. 1503/278 - zastavaná plocha a nádvorie o výmere 192 m² (ďalej len „Nehuteľnosti“). Uvedené

nehnutelnosti však H. I. na základe kúpnej zmluvy zo dňa 25.03.2019 previedol na žalovaného, pričom vklad vlastníckeho práva v prospech žalovaného bol povolený dňa 4.4.2019 (ďalej len „Kúpna zmluva“). Žalobca sa podanou odporovacou žalobou domáhal určenia, že Kúpna zmluva je voči nemu právne neúčinná. V prípade žalôb o určenie neúčinnosti právnych úkonov je základným predpokladom existencia vymáhateľnej pohľadávky medzi veriteľom a dlžníkom, pričom v postavení veriteľa v tomto spore bol žalobca a v postavení dlžníka bol H. I.. Žalovaný ako osoba pasívne legitimovaná v zmysle § 42b OZ postavil časť svojej argumentácie v spore na tom, že pohľadávka žalobcu voči H. I. z titulu zmluvy o pôžičke nie je pohľadávkou vymáhateľnou, nakoľko pod vymáhateľnou pohľadávkou je potrebné rozumieť iba takú pohľadávkou, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno vykonať exekúcie. V danom prípade sa súd prvej inštancie s uvedenou argumentáciou nestotožnil a to z dôvodu, že existencia pohľadávky žalobcu voči H. I. je preukázaná listinnou zmluvou o pôžičke. V priebehu celého konania nebola existencia pohľadávky žalobcu voči H. I. žiadnym spôsobom spochybnená a to či už do právneho titulu alebo čo do jej výšky, dokonca existenciu tejto pohľadávky nenamietal ani žalovaný, dokonca v svojej svedeckej výpovedi existenciu pohľadávky nespochybnil ani dlžník H. I., ktorý bol vypočutý v pozícii svedka na pojednávaní dňa 1.2.2022. Na rozdiel od žalovaného súd pri rozhodovaní vychádzal z toho, že pod pojmom vymáhateľná pohľadávka je potrebné rozumieť takú pohľadávkou, ktorá je nepochybná a môže byť úspešne vymáhaná či už v rámci súdneho alebo exekučného konania, pričom priznanie takejto pohľadávky súdnym alebo iným rozhodnutím spôsobuje iba to, že oslabuje námietky dlžníka voči úkonom smerujúcim k jej vymáhaniu. Vymáhateľnou je teda pohľadávka, ktorá môže byť úspešne uplatnená v súdnom konaní, pričom v prípade o určenie neúčinnosti právnych úkonov, môže súd ako prejudiciálnu otázku riešiť aj otázku vymáhateľnosti pohľadávky, čomu bolo tak aj v tomto konaní. Súd si túto prejudiciálnu otázku vyriešil tak, že pohľadávkou žalobcu voči H. I. považoval za pohľadávkou vymáhateľnú z dôvodu, že v konaní žalovaná strana žiadnym spôsobom nevyvrátila a nespochybnila tvrdenia žalobcu o poskytnutí pôžičky H. I.. Navyše je potrebné uviesť, že pohľadávka žalobcu voči H. I. bola žalobcovi priznaná rozsudkom Okresného súdu Galanta pod sp. zn. 8C/66/2019.

V napadnutom rozsudku cit. ustanovenie § 42a ods. 2 OZ ustanovuje ďalšie predpoklady, ktoré sú nevyhnutné pre úspech žalobcu v spore o určenie neúčinnosti právneho úkonu, pričom základným z týchto predpokladov je vedomosť tretej osoby, v prospech ktorej dlžník právny úkon robí o úmysle dlžníka ukrátiť svojho veriteľa. Na pojednávaní dňa 1.2.2022 boli vypočutí ako žalovaný tak aj svedok I. ktorý je dlžníkom žalobcu, pričom o skutočnosti, že žalovaný musel mať vedomosť o ekonomickej situácii a dlhoch H. I. svedčia viaceré skutočnosti, pričom súd poukazuje na to, že v roku 2016 žalovaný poskytol pôžičku H. I. v hotovosti a sčasti na účet jeho vtedajšej priateľky, k čomu došlo práve z dôvodu, že na majetok H. I. už boli v tom čase vedené exekúcie, mal zablokovaný bankový účet, rovnako ako záložné práva na nehnuteľnostiach. S existenciou záložných práv ktoré boli zapísané na liste vlastníctva spolu s týmito ostatnými okolnosťami musel žalovaný vedieť v akej ekonomickej situácii sa H. I. nachádza. Taktiež zo svedeckej výpovede H. I. vyplynulo, že taktiež pred podpisom samotnej kúpnej zmluvy na nehnuteľnosti žalovaný vyplácal za H. I. dlžnú sumu v prípade leasingu motorového vozidla. Ďalšou okolnosťou, ktorá svedčí o spoločnom a vopred dohodnutom konaní žalovaného a H. I. je taktiež to, že v kúpnej zmluve na nehnuteľnosti, ktoré boli prevádzané z H. I. na žalovaného je uvedené ako platobné miesto na zaplatenie kúpnej ceny bankový účet žalovaného, na ktorý banka uvŕňovala hypotekárny úver. Takýto postup podľa názoru súdu prvej inštancie bol zvolený práve z dôvodu, že v kúpnej zmluve nemohol byť uvedený účet H. I., pretože na jeho majetok boli vedené exekučné konania, pričom kúpna cena za predávané nehnuteľnosti, ktorá by bola žalovaným, resp. bankou prevedená na tento účet by podliehala exekúcii. Taktiež sa súd stotožnil s argumentáciou žalobcu, že žalovaný súdu nepredložil žiadnu listinu, ktorou by preukázal svoje tvrdenia o vzájomnom zápočte pohľadávok medzi nim a H. I., ktorého predmetom by bolo započítanie vzájomných pohľadávok jednak zo zmluvy o pôžičke oproti pohľadávkou na zaplatenie kúpnej ceny za prevádzané nehnuteľnosti. Nevierohodným a účelovým sa súdu prvej inštancie javili tvrdenia a to jednak žalovaného a jednak svedka I., z ktorých nebolo možné ustáliť, prečo pri tvrdení, že žalovaný H. I. poskytol pôžičku 275 tisíc eur, z ktorej mu mal H. I. vrátiť 80 tisíc eur a navyše mal na neho previesť nehnuteľnosti v hodnote 246.000,- eur, pričom následne suma 159.941,21 eur bola prevedená na bankový účet žalovaného. Už len pri jednoduchých matematických výpočtoch je zřejmé, že žalovaný pri poskytnutí tvrdenej pôžičky vo výške 275 tisíc eur prijal najprv od H. I. čiastočné plnenie vo výške 80.000,- eur, následne nadobudol do vlastníctva nehnuteľnosti v hodnote 275.000,- eur a časť kúpnej ceny za ich predaj vo výške 159.941,21 eur bola prevedená na jeho bankový účet. Navyše mal žalovaný tak ako tvrdí zaplatiť za H. I. úver vo výške 86 058,79 eur. Z uvedeného je

teda zrejme, že vzájomné plnenia medzi žalovaným a H. I. boli vo výraznom nepomere a skutočnosť, že žalovaný musel byť oboznámený s úmyslom H. I. vyhnúť sa splneniu svojich záväzkov vyplýva aj z toho, že nehnuteľnosť naďalej H. I. fyzicky užíva, pričom za jej užívanie má uhrádzať v prospech žalovaného tzv. nájomné vo výške splátky hypotekárneho úveru, ktoré zrejme žalovaný platí banke, navyše, táto suma má byť v prospech žalovaného uhrádzaná z účtu brata H. I.. Z uvedeného teda vyplýva, že k reálnemu odovzdaniu nehnuteľnosti žalovanému nikdy nedošlo. Z vykonaného dokazovania súdu vyplynul záver, že prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam z H. I. na žalovaného bol fiktívnym právnym úkonom, pričom sám svedok H. I. v rámci svojej svedeckej výpovede uviedol, že jeho úmyslom bolo „zachrániť svoj majetok“ pod čím zrejme H. I. chápe znemožnenie možnosti jeho veriteľov domôcť sa svojich plnení. Podľa samotného H. I. prevod nehnuteľností chápal tak, že malo ísť „o jediný spôsob, ako o dom neprísť“. Všetky vyššie popísané okolnosti pritom v svojom súhrne podľa názoru súdu jednoznačne preukazujú, že úmyslom H. I. v prípade prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na žalovaného bolo znemožniť vymoženie pohľadávok jeho veriteľov, pričom vzhľadom na aktívnu vyššie popísanú úlohu žalovaného pri tomto postupe súd vyhodnotil situáciu tak, že úmysel H. I. ukrátiť a znemožniť uspokojenie svojich veriteľov musel byť žalovanému známy. Na základe vyššie uvedených skutočností súd prvej inštancie vo veci rozhodol tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovel. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

Voči tomuto rozsudku podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalovaný z dôvodov podľa § 356 ods. 1 písm. f) CSP a žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne, alebo aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na nové prejednanie a rozhodnutie. Súčasne žiadal, aby mu bola priznaná náhrada trov konania.

Odvolanie odôvodnil tým, že žalobca nebol aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Aby mohol byť žalobca úspešný v konaní o odporovateľnosti právneho úkonu, musí mať voči dlžníkovi, ktorý previedol zo svojho vlastníctva majetok, vymáhateľnú pohľadávku. S poukazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 253/2012 odvolateľ uviedol, že žalobca podal na dlžníka žalobu až po podaní tejto žaloby, a teda v čase začatia konania nemal vymáhateľnú pohľadávku. Podľa bodu 15. rozsudku súd vo veci dokazovanie vykonal oboznámením sa s listinnými dôkazmi, avšak z uvedeného vyplýva, že nebol vykonaný dôkaz – oboznámenie sa s rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 8C/66/2019, na základe ktorého má žalobca mať súdom priznanú pohľadávku voči H. I.. Súd teda pri vyhodnocovaní dôkazov vychádzal aj z dôkazu, ktorý nebol súdom vykonaný a ani navrhnutý žiadnou zo strán sporu. Taktiež sa nemožno stotožniť s argumentáciou súdu, že keďže žalovaný a ani H. I. nenamietali existenciu pohľadávky, mal súd za to, že pohľadávka je vymáhateľná. Pojem vymáhateľná pohľadávka je len taká pohľadávka, ktorá bola priznaná vykonateľným súdnym rozhodnutím.

Ďalej odvolateľ namietal závery súdu prvej inštancie o tom, že plnenia medzi H. I. a žalovaným boli vo výraznom nepomere. Zo sumy pôžičky 275.000,- eur (pôvodný dlh H. I.) po odpočítaní 80.000,- eur (vrátenie dlžnej sumy žalovanému) ostalo 195.000,- eur (zostatok dlhu), 195.000,- eur + 86.058,79 € (uhradené záložnému veriteľovi za H. I.) = 281.058,79 eur (celkový dlh spolu), 281.058,79 eur - 246.000 eur (kúpna cena nehnuteľnosti ktorá bola započítaná) = 35.058,79 eur (zostatok dlhu I. voči žalovanému). Nie je pravdou, že by vzájomné plnenia boli v zjavnom nepomere, výplata splatného úveru, ktorý bol zabezpečený nehnuteľnosťou, bola jediná možnosť pre H. I., aby neboli vydražené v dobrovoľnej dražbe. To, že H. I. previedol nehnuteľnosť na žalovaného na základe kúpnej zmluvy bolo vhodné riešenie aj pre žalovaného, ktorý za časť požičaných finančných prostriedkov nadobudol majetok po započítaní kúpnej ceny. Odvolateľovi ďalej nie je známe, z akých tvrdení vychádzal súd prvej inštancie pri konštatovaní záveru, že žalovaný vedel o tom, že kúpna zmluva na nehnuteľnosti je fiktívny právny úkon s cieľom znemožniť uspokojenie sa veriteľom H. I.. Ak aj H. I. mal takéto úmysly, žalovaný o týchto nevedel, čo opakovane potvrdil aj H. I. na pojednávaní. Žalovaný nevedel o tom, akých ďalších veriteľov má H. I., predpokladal, že keď sám uhradil dlžné sumy na exekúciách, ktoré prebiehali v čase prevodu na žalovaného, je schopný plniť aj iné svoje záväzky, resp. domnieval sa, že už žiadane ďalšie záväzky nemá. Zároveň keby H. I. neuzatvoril kúpnu zmluvu so žalovaným, záložný veriteľ by vykonal záložné právo dobrovoľnou dražbou a H. I. by tak prišiel o celý majetok, pričom by nebolo možné sa uspokojiť žiadneho ďalšieho veriteľa. Žalovaný aj pri náležitej starostlivosti nemohol vedieť, že H. I. uzatvorením kúpnej zmluvy chce ukrátiť iných veriteľov. Vynaloženie náležitej starostlivosti predpokladá,

že osoba blízka dlžníkovi vykonala s ohľadom na okolnosti prípadu a s prihliadnutím na obsah právneho úkonu dlžníka takú činnosť (aktivitu), aby úmysel dlžníka skrátiť veriteľa, ktorý tu v dobe odporovaného právneho úkonu musel byť, z ich výsledku spoznala (t. j. aby sa o tomto úmysle dozvedela).

K odvolaniu sa prostredníctvom právneho zástupcu vyjadril žalobca uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za správny a navrhol, aby ho odvolací súd potvrdil. K otázke výkladu pojmu – vymáhateľná pohľadávka poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn: 2Cdo/180/2013, z ktorého vyplýva, že vymáhateľnú pohľadávku možno charakterizovať ako pohľadávku žalovateľnú, ktorej sa možno domáhať na súde, podmienkou uplatnenia odporovateľnosti teda nie je právoplatné súdne rozhodnutie, ktoré je vykonateľné. O odôvodnenosti prevládajúceho právneho názoru v rozhodovacej praxi súdov svedčí aj fakt, že veriteľ nie je vystavený riziku uplynutiu trojročnej prekluzívnej lehoty na podanie odporovacej žaloby. V tejto súvislosti žalobca uvádza, že pohľadávku voči dlžníkovi si uplatnil žalobou na súde, pričom výsledkom je priznanie jeho pohľadávky rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 8C/66/2019-74 zo dňa 11.06.2020, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 09.10.2020 a vykonateľnosť dňa 13.10.2020, čo znamená, že už v čase rozhodnutia súdu o odporovacej žalobe (24.02.2022) žalobca mal voči dlžníkovi vykonateľnú pohľadávku priznanú rozhodnutím súdu, a preto argumentácia žalovaného v tomto smere je absolútne nedôvodná. Čo sa týka námietky žalovaného ohľadom nevykonaného dôkazu, k tomu žalobca uvádza, že podľa ust. § 186 ods. 2 a § 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázanú existenciu pohľadávky žalobcu voči H. I. listinnou zmluvou o pôžičke, ktorá v priebehu celého súdneho konania nebola zo strany dlžníka ani v rámci jeho svedeckej výpovedi žiadnym spôsobom spochybnená, a to do právneho titulu ani do jej výšky, pričom existenciu pohľadávky nenamietal ani žalovaný, a rovnako dlžník ani žalovaný nespochybnili ani nevyvrátili tvrdenia žalobcu, že pohľadávka mu bola priznaná súdnym rozhodnutím. S poukazom na uvedené, žalobca má za to, že súd prvej inštancie postupoval správne, keď okrem iného vychádzal zo skutkových tvrdení strán sporu, ktoré neboli stranami sporu žiadnym spôsobom popreté, a tieto považoval za nesporné. Napriek tomu, že súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní vychádzal z nesporných tvrdení strán sporu, žalobca na podporu svojich tvrdení a vzhľadom na námietku žalovaného v prílohe predkladá rozsudok Okresného súdu Galanta sp. zn. 8C/66/2019 (vrátane doložky), ktorým mu bola právoplatne priznaná pohľadávka voči H. I.. V ďalšom žalovaný namietá, že skutkové závery súdu prvej inštancie, že plnenia medzi dlžníkom H. I. a žalovaným, boli vo výraznom nepomere. Síce sa žalovaný vo svojom odvolaní zaoberá výpočtom dlžnej sumy, nehovoriac o tom, že úhrady realizovali buď na svoj vlastný bankový účet alebo na účet priateľky, podstatnou okolnosťou je, že žalovaný ani svedok nedokázali vysvetliť dôvod spísania notárskej zápisnice len 6 dní pred podpisom kúpnej zmluvy, nepreukázali žiadnou listinou započítanie vzájomných pohľadávok zo zmluvy o pôžičke oproti pohľadávke na zaplatenie kúpnej ceny za prevádzané nehnuteľnosti, taktiež nedokázali zhodne ustáliť dlžnú sumu, priebeh jej splatenia, či formu zmluvy o pôžičke, kedy nevedeli zhodne popísať splátky pôžičky, ich súčty, či miesto odovzdania peňažní ani nominálne hodnoty bankoviek. Pokiaľ ide o vedomosť žalovaného o úmysle p. I. ukrátiť svojich veriteľov, z ich výsluchu vyplynulo, že žalovaný v roku 2016 poskytol pôžičku H. I. práve z dôvodu, že v tom čase boli už na majetok dlžníka vedené exekúcie, mal zablokovaný bankový účet. Okrem uvedeného, vedomosť žalovaného o jeho ekonomickej situácii musela byť zrejماً aj z existencie záložného práva na nehnuteľnostiach. Taktiež H. I. vypovedal, že pred podpisom kúpnej zmluvy na nehnuteľnosti žalovaný vyplácal za dlžníka dlžnú sumu v prípade leasingu motorového vozidla. O vopred spoločne dohodnutom postupe svedčí aj fakt, že v kúpnej zmluve ako platobné miesto na zaplatenie kúpnej ceny bol uvedený bankový účet práve žalovaného ako kupujúceho, na ktorý banka uvoľnila hypotekárny úver. V danom prípade je možné odôvodnene vyvodiť, že H. I. nemohol prijať na svoj bankový účet žiadne finančné prostriedky práve z dôvodu jeho blokovanie kvôli exekúciám. O dohodnutom spoločnom konaní žalovaného a svedka H. I. ďalej svedčí aj fakt, že nehnuteľnosť naďalej užíva H. I., kedy k reálnemu odovzdaniu predmetnej nehnuteľnosti nikdy nedošlo, čo vo výpovedi potvrdil sám žalovaný. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti, vyznieva nedôveryhodným a nepresvedčivým tvrdenie žalovaného, že o úmysle dlžníka H. I. ukrátiť uspokojenie jeho veriteľov nevedel, a preto žalobca má za to, že ukracujúci úmysel dlžníka H. I., ktorý sám uviedol, že prevod nehnuteľnosti bol jediný spôsob ako o dom neprísť, kedy sa obával aj vymoženia pohľadávky žalobcu, bol nepochybne preukázaný.

Na vyjadrenie žalobcu reagoval písomným vyjadrením žalovaný s tým, že zopakoval svoj právny názor na výklad pojmu – vymáhateľná pohľadávka, ktoré uviedol v odvolaní. Pokiaľ ide o námietku žalobcu vo vzťahu k vzájomným plneniam medzi žalovaným a H. I. uvádzame, že pri podnikaní H. I. nebolo ničím výnimočným, že si požičiaval finančné prostriedky od iných osôb, tak ako si požičal od žalobcu, tak aj od žalovaného. H. I. si opakovane požičal finančné prostriedky aj od žalobcu, pričom predtým mu finančné prostriedky vždy vrátil. Tak isto si H. I. požičal finančné prostriedky aj od žalovaného, ktorému, aj vzhľadom na výšku pôžičky tieto postupne vracal. Žalovaný požiadal H. I. o to, aby uznal dlh spísaním notárskej zápisnice, ale to len z dôvodu právnej istoty. Je to úplne bežný úkon pri osobách, ktoré si medzi sebou požičávajú finančné prostriedky. Taktiež uvádzame, že nie je povinnosťou strán započítania toto urobiť písomne, v zmysle zákona ak veriteľ a dlžník majú vzájomné pohľadávky, ktorých plnenie je rovnakého druhu, zaniknú započítaním, pokiaľ sa vzájomne kryjú, ak niektorý z účastníkov urobí voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Zánik nastane okamihom, keď sa stretli pohľadávky spôsobilé na započítanie. V tomto prípade sa žalovaný s H. I. dohodli a na započítaní a teda urobili prejav smerujúci k započítaniu. Žalovaný nevedel o dlhoch H. I. voči tretím osobám, mal za to, že keď uhradil exekúcie viaznuce na nehnuteľnosti, zbavil sa všetkých svojich dlhov. Taktiež v prípade, ak by žalovaný nekúpil nehnuteľnosť, táto by bola v dobrovoľnej dražbe iniciovanej záložným veriteľom predaná a bolo by znemožnené uspokojenie ďalších veriteľov. Žalovaný nemal mať odkiaľ vedomosť o tom, že H. I. má aj iné záväzky. Žalobca taktiež vo svojom vyjadrení uvádza, že žalovaný mal uhradiť leasing za motorové vozidlo H. I., pričom na pojednávaní bolo uvedené, že H. I. nebol vlastníkom predmetného vozidla ale spoločnosť, ktorá nemala s H. I. nič spoločné.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods.1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je vo výrokoch vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 CSP.

Predmetom prieskumu odvolacieho súdu je posúdiť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v kontexte odvolacích dôvodov uplatnených žalovaným, a to so zameraním na posúdenie, či súd prvej inštancie dospel k správne záveru ohľadom toho, že boli splnené podmienky odporovateľnosti právneho úkonu.

Podľa § 42a ods. 1 OZ, veriteľ sa môže domáhať, aby súd určil, že dlžníkov právne úkony podľa odsekov 2 až 5, ak ukracujú uspokojenie jeho vymáhateľnej pohľadávky, sú voči nemu právne neúčinné. Toto právo má veriteľ aj vtedy, ak je nárok proti dlžníkovi z jeho odporovateľného právneho úkonu už vymáhateľný alebo ak už bol uspokojený.

Podľa § 42a ods. 2 OZ, odporovať možno právne úkonu, ktorý dlžník urobil v posledných troch rokoch v úmysle ukrátiť svojho veriteľa, ak tento úmysel musel byť druhej strane známy, a právne úkonu, ktorým bol veriteľ dlžníka ukrátený a ku ktorému došlo v posledných troch rokoch medzi dlžníkom a osobami jemu blízkymi (§116 a 117) alebo ktoré dlžník urobil v uvedenom čase v prospech týchto osôb s výnimkou prípadu, keď druhá strana vtedy dlžníkov úmysel ukrátiť veriteľa aj pri náležitej starostlivosti nemohla poznať.

Podľa § 186 ods. 1 CSP, skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy zverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a právne záväzné akty

Európskych spoločenstiev a právne záväzné akty Európskej únie, ktoré boli zverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej únie, sa nedokazujú.

Podľa § 217 ods. 1 prvá veta CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Žalovaný v odvolaní argumentoval tým, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie odporovacej žaloby, lebo nemá voči dlžníkovi – p. I. vymáhateľnú pohľadávku. Rozdielnou interpretáciou pojmu vymáhateľná pohľadávka podľa § 42a ods. 1 OZ sa zaoberal Najvyšší súd SR v rozhodnutí z 24. júna 2020, sp. zn. 6Cdo/237/2017. Zásadnou právnou otázkou bola otázka správneho výkladu zákonného pojmu „vymáhateľná pohľadávka“, a to, či sa ňou má rozumieť žalovateľná pohľadávka alebo vykonateľná pohľadávka. Ohľadom riešenia tejto otázky vyslovil NS SR právny názor v rozhodnutí R 44/2001, ktoré po jeho publikovaní v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky malo charakter ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Uvedený charakter však toto rozhodnutie stratilo v dôsledku následného rozdielného riešenia predmetnej otázky v rozhodnutiach NS SR (sp. zn. 5 Cdo 188/2010 a sp. zn. 6 Cdo 253/2012, kde bol pojem vymáhateľná pohľadávka interpretovaný ako vykonateľná pohľadávka, zatiaľ čo v uznesení NS SR sp. zn. 4 Cdo 198/2010 a v rozsudku sp. zn. 2 Obdo 69/2012 bol tento pojem interpretovaný v súlade s rozhodnutím R 44/2001, t. j. ako žalovateľná pohľadávka). Vec prejednávajúci senát NS SR sa stotožnil s právnym názorom vysloveným v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 188/2010, ale aj v rozhodnutí 6 Cdo 253/2012 a nestotožnil sa s právnym názorom vysloveným v rozhodnutí R 44/2001 a od neho sa odvíjajúcich právnych názorov vyslovených v rozhodnutiach sp. zn. 4 Cdo 198/2010 a 2 Obdo 69/2012. Zdôraznil, že „účelom odporovacej žaloby je ochrana veriteľa spočívajúca v možnosti dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že dlžníkom urobený právny úkon je voči veriteľovi neúčinný. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovie, potom predstavuje podklad na to, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu, vydaného proti dlžníkovi, domáhať vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (právne neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu. Z takto vymedzeného účelu a zmyslu odporovacej žaloby vyplýva, že vymáhateľnou pohľadávkou v zmysle ustanovenia § 42a ods. 1 Občianskeho zákonníka sa rozumie taká pohľadávka, ktorej splnenie možno vynútiť exekúciou, t. j. pohľadávka, ktorá bola veriteľovi priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, podľa ktorého možno nariadiť exekúciu. Ak slúži odporovacia žaloba - ako bolo uvedené vyššie - k uspokojeniu pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, nezodpovedalo by tomuto jej účelu, keby pohľadávka veriteľa nebola priznaná vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, a keby išlo len o pohľadávku „dospelú“ či splatnú, teda žalovateľnú.“ Výklad, podľa ktorého pojmu „vymáhateľná pohľadávka“ zodpovedá pohľadávka priznaná veriteľovi vykonateľným rozhodnutím alebo iným titulom, na základe ktorého možno nariadiť výkon rozhodnutia - exekúciu, označil za ústavne konformný Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. PL. ÚS 39/2015 z 1. júla 2015. Z uvedeného výkladu aktuálne vychádza aj uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 109/2018 z 28. marca 2019, ktoré inak riešilo otázku existencie vymáhateľnej pohľadávky na náhradu trov konania, vychádzajúc pritom z názoru, že takáto pohľadávka ako pohľadávka sui generis v podobe dospeléj či splatnej pohľadávky ani neexistuje, ale možno o nej hovoriť, až keď je o náhrade trov právoplatne rozhodnuté. Aktuálna rozhodovacia prax najvyššieho súdu, ako ani občianskoprávna doktrína, nezotrváva na takom výklade pojmu „vymáhateľná pohľadávka“, aký vyplýva z rozhodnutia R 44/2001, aktuálna rozhodovacia prax najvyššieho súdu, ako aj občianskoprávna doktrína, sa od tohto výkladu zásadne odchyľuje.

Tu odvolací súd poukazuje na ust. § 217 ods. 1 prvá veta CSP, podľa ktorého pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia. Súd prvej inštancie z vlastnej úradnej činnosti zistil, že pohľadávka žalobcu zo Zmluvy o pôžičky bola žalobcovi voči dlžníkovi – H. I. priznaná rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn.: 8C/66/2019 zo dňa 11.06.2020. Predmetné rozhodnutie predložil odvolaciemu súdu aj žalobca spolu s vyjadrením k odvolaniu, pričom podľa doložky právoplatnosti a vykonateľnosti predmetné rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 09.10.2020 a vykonateľnosť 13.10.2020. V čase rozhodnutia súdu prvej inštancie vo veci samej – dňa 24.02.2022, teda žalobca disponoval voči dlžníkovi

vymáhateľnou pohľadávkou, priznanou právoplatným a vykonateľným exekučným titulom – rozsudkom sp. zn.: 8C/66/2019.

Odvolať ďalej namietal, že podľa bodu 15. rozsudku súd vo veci dokazovanie vykonal oboznámením sa s listinnými dôkazmi, avšak z uvedeného vyplýva, že nebol vykonaný dôkaz – oboznámenie sa s rozsudkom Okresného súdu Galanta sp. zn. 8C/66/2019, na základe ktorého má žalobca mať súdom priznanú pohľadávku voči H. I.. Súd teda pri vyhodnocovaní dôkazov vychádzal aj z dôkazu, ktorý nebol súdom vykonaný a ani navrhnutý žiadnou zo strán sporu. Tu odvolací súd poukazuje na ust. § 186 ods. 1 CSP, podľa ktorého skutočnosti známe súdu z jeho činnosti sa nedokazujú. Skutočnosti známe súdu z jeho činnosti sú predovšetkým skutočnosti zachytené v súdnych spisoch, vrátane rozhodnutí a informácií o ich právoplatnosti. Ak súd prvej inštancie vychádzal z rozsudku sp. zn.: 8C/66/2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 09.10.2020, z ktorého zistil, že pohľadávka žalobcu voči H. I. mu bola predmetným rozhodnutím priznaná, hoci to sporové strany nenavrhl, neporušil žiadne z ustanovení CSP o dokazovaní a nemožno ani konštatovať, že by tým došlo k porušeniu práva strany na spravodlivý proces.

Pokiaľ ide o nepomer poskytnutej pôžičky medzi žalovaným a H. I. vo výške 275.000,- eur a následnými plneniami, ktoré mali byť žalovaným započítané na úhradu dlhu, odvolateľ uviedol, že zo sumy pôžičky 275.000,- eur (pôvodný dlh H. I.) po odpočítaní 80.000,- eur (vrátenie dlžnej sumy žalovanému) ostalo 195.000,- eur (zostatok dlhu), 195.000,- eur + 86.058,79 € (uhradené záložnému veriteľovi za H. I.) = 281.058,79 eur (celkový dlh spolu), 281.058,79 eur - 246.000 eur (kúpna cena nehnuteľnosti ktorá bola započítaná) = 35.058,79 eur (zostatok dlhu I. voči žalovanému). Tu odvolací súd poukazuje, že touto otázkou sa v rámci posúdenia vedomosti žalovaného o úmysle H. I. ukrátiť svojich veriteľov zaoberal aj súd prvej inštancie v bode 20. napadnutého rozsudku. Odvolací súd poukazuje na to, že samotný žalovaný uviedol súdu, že v notárskej zápisnici N 143/2019 (č.l. 23), ktorou H. I. mal uznať dlh voči žalovanému, bol tento špecifikovaný vo výške 275.000,- eur a nie 281.058,79 eur, ako uviedol v odvolaní. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že ak pôvodný dlh mal byť 275.000,- eur, z tejto sumy sa odpočíta suma 80.000,- eur, ktorú mal H. I. vrátiť žalovanému (t.j. zostatok -195.000,- eur), následne žalovaný zaplatil za p. I. aj dlh záložnému veriteľovi (banke) vo výške 86.058,79 eur (t.j. zostatok -108.941,21 eur), následne si žalovaný previedol na vlastný účet titulom údajného započítania hodnoty nehnuteľnosti sumu 159.941,21 eur, teda zostatok bol preplatok vo výške +51.000,- eur. Navyše, žalovaný uvádzal zostatok dlhu vo výške 35.058,79 eur. Uvedené zásadné nezrovnalosti majú značný vplyv na dôveryhodnosť výpovede žalovaného, pre ktorého nadobudnutie Nehnuteľností napadnutou Kúpnu zmluvou bolo značne výhodné.

V zmysle ust. § 42a ods. 2 OZ je pre úspech odporovacej žaloby potrebné preukázať, že osoba, ktorá nadobudla od dlžníka majetok mala vedomosť o úmysle dlžníka ukrátiť svojich veriteľov. Odvolateľ popiera, že by vedel o úmysle H. I. ukrátiť svojich veriteľov a odkazuje predovšetkým na svoj výsluch v konaní. Medzi dôkazné prostriedky, z ktorých súd vychádza pri ustálení skutkového stavu je aj výsluch strany. Ani pri výsluchu strany však súd nesmie rezignovať na hodnotenie tohto dôkazu jednotlivo, ako aj vo vzájomnej súvislosti s ostatnými dôkazmi, posudzuje ho aj z hľadiska dôveryhodnosti a presvedčivosti, pričom medzi pravdivosťou a vierohodnosťou nesmie byť logický rozpor. V prípade žalovaného však súd prvej inštancie správne poukázal na niekoľko rozporov, ktoré vo vzťahu k tvrdeniam prezentovaným v konaní, výpovedi svedka H. I., ako aj listinným dôkazom nasvedčujú tomu, že tvrdenia žalovaného o tom, že nevedel o úmysle H. I. predmetnou kúpnu zmluvou ukrátiť svojich veriteľov, nemožno považovať za vierohodné.

V prvom rade, ako odvolací súd už uviedol vyššie v bode 19. odôvodnenia, žalovaný Kúpnu zmluvou nadobudol nehnuteľnosti v hodnote stanovenej znaleckým posudkom vo výške 246.000,- eur, pričom ako protihodnotu – kúpnu cenu mal údajne prijať od H. I. splátku pôžičky vo výške 80.000,- eur. Tu však odvolací súd poukazuje na to, že v konaní žalovaný nijako nepreukázal, že by H. I. plnil z pôžičky (údajne) mu poskytnutej žalovaným. Je nanajvýš zarážajúce, že by H. I. nepožadoval akékoľvek potvrdenie za splátku vo výške 80.000,- eur. Pochybným sa odvolaciemu súdu javí aj existencia samotnej pôžičky medzi žalovaným ako veriteľom a H. I. ako dlžníkom vo výške 275.000,- eur, ktorú mal žalovaný poskytnúť v roku 2016, pričom notárskou zápisnicou N 143/2019 mal H. I. dlh uznať. Prvá časť pôžičky vo výške 100.000,- eur bola údajne poskytnutá prevodom na účet dňa 01.05.2016, avšak podľa tvrdení

žalovaného a H. I., na účet priateľky H. I.. Už len v tomto bode je nepochybné, že k reálnemu odovzdaniu peňazí dlžníkovi – p. I. titulom pôžičky vôbec nedošlo, keďže boli poskytnuté tretej osobe. Druhá časť peňazí mala byť odovzdaná priamo p. I., pričom odovzdanie sumy vo výške 175.000,- eur v hotovosti je nielen v rozpore s § 4 ods. 1 zák. č. 394/2012 Z.z. o obmedzení platieb v hotovosti, ale navyše žalovaný v konaní netvrdil a ani nepreukazoval, že by o prijatí tejto sumy existoval akýkoľvek doklad. Z uvedeného je potrebné pri uplatnení rozumnej miery hodnotenia skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo usúdiť, že je daná závažná pochybnosť o existencii pôžičky medzi žalovaným a H. I.. Jediným listinným dôkazom, ktorý by mal nasvedčovať existencii pôžičky, je len predložená notárska zápisnica. Tu však súd prvej inštancie správne poukázal na to, že jej spísanie dňa 19.03.2019, teda len niekoľko dní pred uzavretím Kúpnej zmluvy (25.03.2019) nasvedčuje úmyslu vytvoriť dojem o existencii pôžičky ako dôvode uzavretia Kúpnej zmluvy a následnému dôvodu na započítanie údajnej pohľadávky žalovaného titulom pôžičky a pohľadávky H. I. titulom kúpnej ceny, pričom k započítaniu pohľadávok písomnou formou v takejto nemalej výške opätovne nedošlo. Podľa § 580 OZ nestačí, že pohľadávky spôsobilé na započítanie sa stretnú, jeden z účastníkov zmluvného vzťahu musí urobiť voči druhému prejav smerujúci k započítaniu. Pred súdom prvej inštancie však žalovaný súdu nijako nepreukázal vierohodným spôsobom, že by k prejavu vôle aj skutočne došlo.

Jediným listinným dôkazom o reálnom plnení týkajúcom sa údajnej pôžičky medzi žalovaným a H. I. je vklad sumy vo výške 86.500,- eur v prospech záložného veriteľa dlžníka H. I. (A. G.) (doklad na č.I.24). Ak sa vezme do úvahy, že žalovaný získal nehnuteľnosť v hodnote 246.000,- eur za protiplnenie len vo výške 86.500,- eur (ostatné protiplnenia neboli súdu nijako preukázané a takisto nebola preukázaná ani existencia samotnej pôžičky vo výške 275.000,- eur), je potrebné uzavretie Kúpnej zmluvy, ktorej neúčinnosti sa domáha žalobca, považovať za značne výhodné pre žalobcu a súčasne spôsobilé ovplyvniť vierohodnosť jeho tvrdení v konaní a pri výsluchu. Účelovosť samotného prevodu Nehnuteľností badať aj zo skutočností, že v nehnuteľnosti dlžník H. I. naďalej býva a nájomné platí údajne prostredníctvom tretej osoby, teda ani nie on sám. Všetky tieto skutočnosti nasvedčujú tomu, že H. I. si Nehnuteľnosť za určitú protihodnotu „odložil“ u žalovaného za účelom navodenia dojmu nemajetnosti so zjavným úmyslom ukrátiť svojich veriteľov a zbaviť sa povinnosti plniť im. Uvedené nepriamo potvrdil aj samotný H. I. vo svojej výpovedi, keď uviedol, že uvedený spôsob prevodu Nehnuteľností zvolil preto, lebo „nechcel o dom prísť“. Skutočnosť, že žalovaný poskytuje a prijíma (aj to len údajne) plnenie pre H. I. a naopak od neho - od tretích osôb (napr. poskytnutie pôžičky na účet jeho priateľky, prijímanie nájomného od brata p. I.) už samo o sebe preukazuje vedomosť žalovaného o finančnej tiesni H. I.. Ďalej existencia exekučných záložných práv viaznucich na Nehnuteľnosti v čase uzavretia Kúpnej zmluvy sú takisto skutočnosťou, ktorá bola žalovanému známa a ktorá nasvedčuje tomu, že žalovaný mal vedomosť o tom, že H. I. mal viacerých veriteľov. V neposlednom rade, skutočnosť, že motorové vozidlo, ktoré H. I. nevedel splácať a odovzdal ho žalovanému, aby za neho dosplácal leasing, bola potvrdená priamo p. I. pri jeho výsluchu, preto námietka odvolateľa, že H. I. nebol vlastníkom predmetného vozidla ale spoločnosť, ktorá nemala s H. I. nič spoločné, neobstojí. Je ľahostajné, či úmysel dlžníka smeroval k ukráteniu žalujúceho veriteľa, alebo iného veriteľa, prípadne či žalovaný mal vedomosť o všetkých veriteľoch dlžníka. Odvolací súd sa preto stotožňuje v plnom rozsahu so závermi súdu prvej inštancie o tom, že žalovaný mal vedomosť o úmysle H. I. ukrátiť prevodom Nehnuteľností na žalovaného svojich veriteľov, ako aj s tým, že boli splnené všetky podmienky ktoré ukladá ust. § 42a ods. 2 OZ, a preto vo výrokoch vecne správny rozsudok súdu prvej inštancie, včítane závislého a vzhľadom na spôsob rozhodnutia aj vecne správneho výroku II. o náhrade trov prvoinštančného konania, s použitím § 387 CSP potvrdil.

Podľa § 396 ods. 1 CSP, ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 296 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému v plnom rozsahu.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP). Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP). Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP). Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP). V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).